

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM
MŰEMLÉKVÉDELEMÉRT FELELŐS HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG

TÁJÉKOZTATÓ

műemléki szakértői nyilvántartásba vételről az orgonahangszer-helyreállítás szakterületen

általános tudnivalók

A régészeti örökséggel és a műemléki értékkel kapcsolatos szakértői tevékenységről szóló 439/2013. (XI. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) határozza meg műemléki területen végzett szakértői tevékenységek tartalmát, a tevékenységet, a szakmagyakorlás feltételeit és a szankciókat. A szakértői tevékenység folytatására irányuló szándékot a miniszternek kell bejelenteni, a nyilvántartásba vételről igazolás állítható ki.

Orgonahangszer-helyreállítás szakterületen szakértői tevékenységnek minősül orgonahangszer-helyreállítási szakterületen műemlék épületben elhelyezett, vagy műemléki értéket megtestesítő orgonahangszer [4. § (2) f)]

- szerkezetének elhelyezése, bontása, helyreállítása, átalakítása, karbantartása (szabályozása, hangolása, megbontással járó tisztítása), valamint e tevékenységekre vonatkozó dokumentáció készítése, [fa)]
- házát érintő tevékenységek, különösen elhelyezése, bontása, helyreállítása, átalakítása restaurálása, valamint e tevékenységek örökségvédelmi engedélyezése iránti kérelem mellékletét képező dokumentáció készítése, [fb)]
- építéstörténeti tudományos dokumentációjának elkészítése, hangszertörténeti szempontú véleményezése, valamint pályázatok elbírálása, az orgonát érintő inventarizációban, védetté nyilvánítási dokumentáció elkészítésében, közigazgatási hatósági ügyekben szakértőként való közreműködés. [fc)]

2. § 1. *dokumentálás*: műemléki értéket érintő beavatkozások folyamatának és eredményének, az azok során megfigyelhető jelenségeknek, valamint a műemléki érték állapotának tárgyyszerű, pontos szöveges és képi rögzítése és magyarázata;

13. *orgonahangszer-helyreállítás*: a műemléki értéket megtestesítő orgonahangszer felépítménye (szekrény vagy ház) és a hozzá tartozó szerkezet együttesére vagy részeire vonatkozó műemléki helyreállítás;

16. *restaurátori állapotfelmérés*: olyan állapotfelmérés, amely meghatározza a kezelendő kulturális örökség védett elemei alkotóanyagainak állapotát, tanulmányozza és elkülöníti a természetes folyamatok, a véletlen, a használat és a szándékos beavatkozások okozta anyagi romlásokat és esztétikai változásokat, vizsgálja az ellenálló képesség és szilárdság növelésének lehetőségeit;

2/A. § Az *esztétikai helyreállítás*, a *konzerválás*, a *megelőző konzerválás*, a *restaurálás*, a *restaurálási dokumentáció*, a *restaurátori kutatás*, valamint a *restaurátori kutatási dokumentáció* tekintetében a **kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet 2. §-ának rendelkezéseit** kell alkalmazni.

A kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet 2. §-ának rendelkezései szerint:

1. *esztétikai helyreállítás*: a restaurálás körébe tartozó azon kutatáson alapuló, konzerváló kezelésen túlmutató, a kulturális örökség védett elemei eredeti értékeinek, illetve ezek érvényesülése szempontjából a legkedvezőbb állapotának helyreállítását biztosító hozzátételek, kiegészítések vagy egyéb beavatkozások összessége, amelyek célja az értékek zavartalan megjelenésének biztosításával az értelmezhetővé, bemutathatóvá tétele;

2. *konzerválás*: a restaurálás körébe tartozó azon beavatkozások összessége, amelyek célja a kulturális örökség védett elemei eredeti anyagának változatlan állapotú megőrzését biztosító kezelése: a károsodási folyamatok megszüntetése vagy lassítása, az állapot stabilizálása, az alkotó anyagok szilárdítása, a szerkezet megerősítése, a tárgyhoz nem tartozó, az elváltozást, a károsodási folyamatot előidéző dolgok, szennyeződések eltávolítása;

5. *restaurálás*: védett műemléki értéken, vagy védetté nyilvánított kulturális javakon hatósági engedéllyel végzett művészeti alkotó tevékenység, melynek célja a védett kulturális örökségi elem konzerválása és esztétikai helyreállítása;

6. *restaurálási terv*: védett műemléki értéken vagy védett kulturális javakon a védett kulturális örökségi elem további tervezett roncsolásos kutatására vagy vizsgálatára, valamint konzerválására, esztétikai helyreállítására irányuló beavatkozáshoz készített terv;

7. *restaurálási dokumentáció*: védett műemléki érték vagy védett kulturális javak restaurálását hitelesítő dokumentáció, amely szöveges és ábrázolásos formában igazolja a beavatkozások szükségességét, bemutatja a folyamatukat, megkülönböztetve az eredeti részeket és a későbbi kiegészítéseket, részletezve minden olyan elemet, melyet a restaurálás hozzátett, megváltoztatott vagy eltávolított;

8. *restaurátori kutatás*: védett műemléki értéken vagy védett kulturális javakon végzett, tudományos módszerrel végzett, roncsolásmentes vagy roncsolásos jellegű restaurátori beavatkozás (mintavétel, szondázó feltárás), amelynek célja a kulturális örökségi elem alkotó anyagainak, állapotának és pusztulási folyamatának meghatározása, történeti rétegeinek megismerése, a története során keletkezett elváltozások, vagy azon végrehajtott változtatások következményeinek tanulmányozása, kiértékelése, többszintű vizsgálati folyamat, restaurálási beavatkozást alapoz meg vagy történeti adatgyűjtésre, megismerésre irányul;

9. *restaurátori kutatási dokumentáció*: védett műemléki értéken vagy védett kulturális javakon elvégzett roncsolásos és roncsolásmentes kutatást vagy vizsgálatot lezáró dokumentáció, amelynek tartalmaznia kell a kutatás során feltárt adatokat és tényeket, a kutatás folyamatának leírását, a kutatás rajzi és fényképes dokumentálását, a kutatási eredmények értelmezett összefoglalását, a továbbiakban szükséges beavatkozások ismertetését, a helyreállítási, illetve restaurálási javaslatot, a felhasznált szakirodalmat, a történeti forrásokat és ezek feldolgozását, védett műemléki érték esetén az épületkutatás leírását;

Szakma gyakorlati jogosultság [5 §]:

A nyilvántartásba vétel feltétele, hogy a természetes személy az adott terület vagy szakterület vonatkozásában rendelkezzen a Korm. rendeletben meghatározott

- végzettséggel és szakképesítéssel, valamint

- a szakképzettséget igazoló okirat kiállítását követően szerzett szakmai gyakorlattal.

A szakértői tevékenységet folytatni szándékozó személynek (cég esetén a munkavállalónak vagy személyesen közreműködő tagnak) a szakmagyakorlási feltételeknek és a tevékenység ellátásához szükséges megszerzett tapasztalatot igazolnia kell, a rendeletben részletesen meghatározottak szerint. Gazdasági társaság, költségvetési szerv, egyéni vállalkozó, egyéni cég (a továbbiakban

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM
MŰEMLÉKVÉDELEMÉRT FELELŐS HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG

együtt: cég) akkor végezheti a szakértői tevékenységet, ha az adott tevékenységet személyesen ellátó munkavállalója vagy személyesen közreműködő tagja szerepel a szakértői nyilvántartásban, továbbá a cég rendelkezik az adott területen vagy szakterületen előírt feltételekkel.

Műemléki terület orgonahangszer-helyreállítás szakterületen a szakértői tevékenység végzéséhez

- szerkezetének elhelyezése, bontása, helyreállítása, átalakítása, karbantartása (szabályozása, hangolása, megbontással járó tisztítása), valamint e tevékenységekre vonatkozó dokumentáció készítése esetén [= a 4. § (2) bekezdés f) pont fa) alpontja szerinti tevékenység esetén]:

- hangszerész - orgonaépítő és -javító szakképesítés [7. § (6) aa)]
vagy

- hangszerkészítő és -javító (orgona) szakképesítés [7. § (6) ab)] szükséges.

- házát érintő tevékenységek, különösen elhelyezése, bontása, helyreállítása, átalakítása restaurálása, valamint e tevékenységek örökségvédelmi engedélyezése iránti kérelem mellékletét képező dokumentáció készítése esetén, [= a 4. § (2) bekezdés f) pont fb) alpontja szerinti tevékenység esetén]:

- **mesterfokozat vagy azzal egyenértékű végzettség és restaurátorművész vagy okleveles restaurátorművész szakképzettség szükséges, a 4. § (2) bekezdés c) pont ca)-cc) alpontja szerinti tevékenységek esetén a tevékenységnek megfelelő szakiránnyal:**

- a védett műemléki érték fizikai beavatkozással, mintavétellel, roncsolással járó restaurátori állapotfelmérése, kutatása esetén a tevékenységnek megfelelő szakiránnyal [4. § (2) bekezdés c) pont ca)] szükséges.
- a védett műemléki értéken végzett konzerválás vagy megelőző konzerválás és ezek tervének elkészítése esetén a tevékenységnek megfelelő szakiránnyal [4. § (2) bekezdés c) pont cb)] szükséges.
- a védett műemléki értéken végzett esztétikai helyreállítás és tervének elkészítése esetén a tevékenységnek megfelelő szakiránnyal [4. § (2) bekezdés c) pont cc)] szükséges.

[4. § (2) fb) házát érintő tevékenységek, különösen elhelyezése, bontása, helyreállítása, átalakítása restaurálása, valamint e tevékenységek örökségvédelmi engedélyezése iránti kérelem mellékletét képező dokumentáció készítése]

- építéstörténeti tudományos dokumentációjának elkészítése, hangszertörténeti szempontú véleményezése, valamint pályázatok elbírálása, az orgonát érintő inventarizációban, védetté nyilvánítási dokumentáció elkészítésében, közigazgatási hatósági ügyekben szakértőként való közreműködés. [a 4. § (2) bekezdés f) pont fc) alpontja szerinti tevékenység esetén]

- **mesterfokozat vagy azzal egyenértékű végzettség és felsőfokú orgonaművészi, felsőfokú orgonatanári, felsőfokú egyházzenei végzettség szükséges.**

8. § (7) Műemléki terület orgonahangszer-helyreállítás szakterületen a szakértői tevékenység végzéséhez

- a) a 4. § (2) bekezdés f) pont fa) alpontja szerinti tevékenység esetén orgonaépítéssel és -helyreállítással foglalkozó munkáltatónál eltöltött örökségvédelmi területen legalább 5 éves, szakirányú munkavégzésre irányuló jogviszonyban megszerzett,
- b) a 4. § (2) bekezdés f) pont fb) alpontja szerinti tevékenység esetén a 8. § (4) bekezdése alapján számított,
- c) a 4. § (2) bekezdés f) pont fc) alpontja szerinti tevékenység esetén
- ca) legalább 5 év szakirányú tevékenységgel megszerzett, és
- cb) az 1. melléklet 7. pontjában meghatározott számítási módszer alapján megszerzett legalább 40 pont szakmai gyakorlat szükséges.

1. melléklet a 439/2013. (XI. 20.) Korm. rendelethez

7. Műemléki területen orgonahangszer-helyreállítási szakterületre vonatkozó számítási módszer a szakmai gyakorlat igazolására

	A	B
1.	Tevékenység	Pontszám
2.	műemlék épületben orgona elhelyezése, helyreállítása, átalakítása engedélyezése iránti kérelem mellékletét képező építéstörténeti tudományos dokumentáció önálló elkészítése	8 pont
3.	műemlék épületben orgona elhelyezése, helyreállítása, átalakítása engedélyezése iránti kérelem mellékletét képező építéstörténeti tudományos dokumentáció elkészítésében való közreműködés munkatársként	5 pont
4.	50 db orgona inventarizációjának önálló elkészítése	4 pont
5.	50 db orgona inventarizációjának elkészítése munkatársként	3 pont
6.	műemlék alkotórészeként védett képző- vagy iparművészeti alkotásokon önállóan vagy vezetőként elvégzett restaurátori kutatási, restaurálási munka	8 pont
7.	műemlék alkotórészeként védett képző- vagy iparművészeti alkotásokon munkatársként elvégzett restaurátori kutatási és restaurálási munka	4 pont
8.	műemlékvédelmi szakmérnöki képesítés	5 pont
9.	tudományos fokozat megszerzése orgonatörténeti tárgyú doktori értekezéssel	5 pont

8/A. § (1) Védett műemléki értéket érintő szakértői tevékenységben **szakképzettséggel nem rendelkező személy közreműködését nem lehet igénybe venni.**

(2) A szakképzettséggel rendelkező, de szakmai gyakorlattal nem rendelkező személy az adott szakterületen jogosultsággal rendelkező szakértő irányításával, annak személyes közreműködésével végezhet a védett műemléki értéken vagy annak alkotórészén, védett tartozékán beavatkozást, amely társszerzői minősítést és szakmai gyakorlat igazolását szolgálja.

(3) Egyéb képzettségű szakember védett műemléki értéken kizárólag a szakértő irányításával saját képesítésének megfelelő részfeladatot végezhet, mely szakmai gyakorlatnak restaurátori vonatkozásban nem vehető figyelembe.

8/B. § **A szakértő felelőssége kiterjed** az általa elvégzett beavatkozásra, az általa irányított egyéb képzettségű szakember és a felügyelete alatt működő gyakornok tevékenységére, valamint a kulturális örökségvédelem szempontjainak érvényesítésére.

12/A. § A műemléki érték védelmével kapcsolatos műemléki területen a miniszter azon szakértő vagy szakértő szervezet számára,

a) amely a szakértői tevékenység hatósági ellenőrzése során a műemléki területen kirendelt igazságügyi szakértő **szakvéleménye szerint szakszerűtlen, vagy szándékosan vagy súlyos gondatlanságból valótlan tartalmú szakvéleményt, dokumentációt készít - ha a c) pontban foglaltak nem valósulnak meg -, egy évre,**

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM
MŰEMLEKVÉDELEMÉRT FELELŐS HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG

- b) amelyet egy éven belül két alkalommal örökségvédelmi bírsággal sújtottak - ha a c) pontban foglaltak nem valósulnak meg -, **három évre**,
c) amelyről az örökségvédelmi, az örökségvédelmi felügyeleti vagy az építésfelügyeleti hatóság az ellenőrzése során megállapítja, hogy **szakértői tevékenysége következményeként a védett műemléki érték súlyosan veszélyeztetetté válik, öt évre, vagy amennyiben a védett műemléki érték helyreállíthatatlanul sérült vagy elpusztult, tíz évre megtiltja a szakértői tevékenység folytatását.**

15. § Az a szakértő, aki 2015. január 1. előtt orgonahangszer-helyreállítás szakterületen névjegyzékbe került, orgonahangszer-helyreállítás szakterületen jogosult szakértőnek minősül.

9. § (3) A bejelentéshez csatolni kell:

c) a szakmai gyakorlat igazolását az alábbiak szerint:

ca) a szakmai tevékenység részletes leírását (a szakmai gyakorlat megszerzésének helye, ideje, a betöltött munka- vagy feladatkör, a végzett szakmai tevékenység),

cb) az alkalmazásban töltött idő munkáltatói igazolását,

cc) a pontszámítás alapját képező tevékenységről a miniszter, a Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ vagy jogelőd intézményei, a Magyar Nemzeti Múzeum, a Lechner Lajos Tudásközpont, vagy az építésügyi, illetve az örökségvédelmi hatóság számára benyújtott dokumentáció megnevezését és leltári számát, iktatószámát vagy egyéb iratazonosító számát azzal, hogy a dokumentációk közül nem vehető figyelembe az, amelyről megállapítható, hogy a tartalma nem felel meg az Övr.-ben foglalt követelményeknek, vagy amelyhez kapcsolódó tevékenységet az építésügyi, illetve az örökségvédelmi hatóság az ezen követelményeknek meg nem felelő dokumentáció miatt nem engedélyezett.

Frissítve: 2024. október